

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра внутрішньої медицини № 1
Кафедра хірургії № 3

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної програми
«Фізична терапія, ерготерапія»
«27» листопада 2024 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради медичного
факультету №1
Протокол від 27 листопада 2024 р. №3

СИЛАБУС
ВНУТРІШНІ ТА ХІРУРГІЧНІ ХВОРОБИ
обов'язкова

(редакція з урахуванням оновлення ОП «Фізична терапія, ерготерапія»,
відповідно вимог Стандарту, згідно Наказу МОН України від 29.10.24 р. №1541)

рівень вищої освіти

галузь знань

спеціальність

спеціалізація

освітня кваліфікація

професійна кваліфікація

форма навчання

курс та семестр вивчення

навчальної дисципліни

перший (бакалаврський) рівень

22 Охорона здоров'я

227 Терапія та реабілітація

227.02 Ерготерапія

бакалавр терапії та реабілітації

асистент ерготерапевта

денна

II курс, 4 семестр

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри внутрішньої медицини № 1
Протокол від 27 листопада 2024 р. № 7

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри хірургії № 3
Протокол від 27 листопада 2024 р. № 5

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Кудря Ірина Павлівна, кандидат медичних наук, асистент; Драбовський Віталій Сергійович, кандидат медичних наук, доцент
Профайл викладача (викладачів)	i.kudria@pdmu.edu.ua v.drabovskyi@pdmu.edu.ua
Контактний телефон	(0532) 56-11-61 +380503050534
Е-mail:	vnutrmed1@pdmu.edu.ua surgery3@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://int-med-one.pdmu.edu.ua/ https://surgery-three.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Обсяг освітньої компоненти

Кількість кредитів / годин – 6.0 / 180, із них:

Лекції (год.) – 24

Практичні (год.) – 72

Самостійна робота (год.) – 84

Вид контролю – ПМК (підсумковий модульний контроль)

Політика навчальної дисципліни

Особливості вивчення дисципліни «Внутрішні та хірургічні хвороби» визначається політикою Університету та кафедр щодо організації освітнього процесу. Кафедрами створене якісне та безпечне освітнє середовище: лекції читаються в аудиторіях Університету, які оснащені мультимедійними проекторами; практичні заняття проходять на базах:

КП «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М. В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»;

КП «2-А МКЛ ПМР»

КП «1-А МКЛ ПМР»

Шановний здобувачу вищої освіти! При опануванні дисципліни ми дотримуємося Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті та Правил внутрішнього розпорядку для здобувачів вищої освіти Полтавського державного медичного університету.

Звертаємо увагу! Здобувачам освіти необхідно:

- виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану;
- в обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, передбачені навчальним планом;
- завчасно приходити на заняття;
- відповідати правилам дрес-коду учасників освітнього процесу;
- дотримуватись правил техніки безпеки;
- вимикати телефон під час занять;
- не залишати заняття без дозволу викладача;
- глибоко та всебічно оволодіти знаннями та вміннями, котрі будуть необхідні майбутньому працівнику високої кваліфікації;
- бути комунікативними та відкритими до знань

Для успішного засвоєння дисципліни необхідно систематично готуватися до практичних занять, виконувати практичні завдання, опрацьовувати теми, що рекомендовані для самостійного вивчення, брати активну участь в обговоренні теми заняття в аудиторії. Ми цінуємо старанність, активність, швидкість та креативність мислення, наполегливість в навчанні.

Викладання освітньої компоненти в особливих умовах (військовий стан, карантин під час пандемії) може здійснюватися за допомогою технологій дистанційного навчання, а саме з використанням платформ Google-класу та Zoom.

Академічна доброчесність є фундаментом сталого розвитку вищої освіти та моральним імперативом для її подальшого вдосконалення. Ми дотримуємося політики академічної доброчесності, визначеної Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету і просимо взаємності.

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти включає:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття);
- списування під час контролю знань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів);
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, бути толерантними,

доброзичливим и та виваженими у спілкуванні з викладачами та співробітниками кафедри, медичним персоналом закладу охорони здоров'я;

- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх заняттях: лекційних, практичних, ПМК є обов'язковим з метою адекватного поточного та підсумкового оцінювання знань.

Політика дедлайну та відпрацювання здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з Регламентом електронного відпрацювання студентами пропущених занять і незадовільних оцінок, що затверджені у закладі вищої освіти;

- роботи, які здає здобувач вищої освіти з порушенням терміну без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимальної, наприклад, практичні навички);

- перескладання ПМК з метою підвищення оцінки не допускається, окрім ситуацій невиконання програми дисципліни або неявки на підсумковий контроль.

Викладання на кафедрах відбувається відповідно до норм чинного законодавства України та нормативних документів.

У випадку пропуску занять здобувачі освіти діють відповідно

Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті.

Вивчення модуля передбачає самостійну роботу здобувача вищої освіти, яка регламентована Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти у Полтавському державному медичному університеті.

Оцінювання результатів навчання проходить прозоро і відкрито. Керуємося Положенням про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті.

Якщо здобувач освіти не згоден з результатами оцінювання, він має право скористатися рекомендаціями Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти.

Зі всіма наведеними документами можна ознайомитися за посиланням: <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>.

У здобувача освіти є можливість долучитися до неформальної освіти на онлайн платформах (наприклад, <http://portal.phc.org.ua/en/>; <https://academy.nszu.gov.ua/>; <https://prometheus.org.ua/>; <https://members.physio-pedia.com/>). Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається у порядку, визначеному Положенням про

визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті: https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmrjdjrewYFvL.pdf

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Внутрішні та хірургічні хвороби» являє собою адаптовану до потреб сучасної реабілітації модель університетського курсу, який передбачає набуття кожним здобувачем вищої освіти спеціальних знань, умінь і навичок, загальних та фахових компетентностей передбачених курсом.

Змістовий модуль 1 «Внутрішні хвороби» охоплює вивчення основних етіологічних та патогенетичних чинників виникнення захворювань органів дихальної, травної, серцево-судинної, ендокринної, кровотворної, захворювань нирок та системних захворювань сполучної тканини. Розглядаються основи клінічного обстеження хворого, основні симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів і їх клінічна оцінка. Значна увага приділяється методичним основам фізикального обстеження пацієнта та семіологічній оцінці його результатів, а також клініко-діагностичній інтерпретації показників найважливіших лабораторно-інструментальних досліджень у нормі та при відповідних захворюваннях. Окремо висвітлюються основні принципи лікування, прогнозу та профілактики.

Змістовий модуль 2 «Хірургічні хвороби» охоплює вивчення базових знань про анатомію і фізіологію людини, вивчення етіології, факторів ризику, патогенез, клінічних проявів, диференційної діагностики, основних принципів лікування хірургічних захворювань шлунково-кишкового тракту, судинної патології, онкопатології, травматичної хвороби різного генезу.

Предметом вивчення змістового модуля 1 «Внутрішні хвороби» є етіологія, фактори ризику, патогенез, клінічні прояви, диференційна діагностика, а також основні принципи лікування, первинної та вторинної профілактики захворювань органів дихальної, травної, серцево-судинної, ендокринної та кровотворної систем, хвороб нирок і системних захворювань сполучної тканини; змістового модуля 2 «Хірургічні хвороби» є етіологія, фактори ризику, патогенез, клінічні прояви, диференційна діагностика, а також основні принципи лікування, первинної та вторинної профілактики захворювань органів травної, серцево-судинної, сечової систем, травматичної хвороби, гнійної хірургії, основам анестезіології, асептики і антисептики.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити. «Внутрішні та хірургічні хвороби» як навчальна дисципліна базується на вивченні здобувачами освіти: анатомії та фізіології людини, патології, основ обстеження та визначення стану здоров'я людини, основ практичної діяльності в ерготерапії й інтегрується з навчальними

дисциплінами: «Основи практичної діяльності у терапії та реабілітації (вступ до спеціальності)», «Основи патології», «Анатомія та фізіологія людини», «Невідкладна долікарська допомога», «Основи фармакології та застосування ЛЗ в терапії та реабілітації».

Постреквізити. «Внутрішні та хірургічні хвороби» як навчальна дисципліна:

- забезпечує послідовність та взаємозв'язок з компонентами ОПП циклу практичної підготовки, іншими предметами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосування знань з внутрішніх та хірургічних хвороб в процесі подальшого навчання, зокрема «Ерготерапія при порушеннях діяльності внутрішніх органів та хірургічних втручаннях», «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності внутрішніх органів та хірургічних втручаннях», «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату»;

- забезпечує первинну та вторинну профілактику захворювань органів дихальної, травної, серцево-судинної, ендокринної та кровотворної систем, хвороб нирок і системних захворювань сполучної тканини.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою вивчення змістового модуля I «Внутрішні хвороби» є: формування у здобувачів вищої освіти галузі охорони здоров'я фундаментальних знань, вмінь та навичок щодо патології внутрішніх органів та їх застосування у практичній діяльності; особливостей клінічного перебігу, діагностики, лікування і профілактики захворювань внутрішніх органів; розвиток клінічного мислення та навичок формулювання реабілітаційного діагнозу як важливих складових підготовки кваліфікованих асистентів ерготерапевтів.

Основними завданнями вивчення змістового модуля I «Внутрішні хвороби» є:

- засвоєння здобувачами вищої освіти етіологічних та патогенетичних чинників найбільш поширених захворювань у пульмонології, гастроентерології, кардіології, гематології, нефрології, ревматології, ендокринології;

- оволодіння навичками проведення опитування та фізикального обстеження хворих, аналізу їх результатів у пульмонології, гастроентерології, кардіології, гематології, нефрології, ревматології, ендокринології;

- оволодіння навичками визначення провідних симптомів і синдромів, аналізу типової клінічної картини, різних клінічних варіантів та ускладнень найбільш поширених захворювань у пульмонології, гастроентерології, кардіології, гематології, нефрології, ревматології, ендокринології;

- оволодіння навичками обґрунтування та формулювання попереднього і клінічного діагнозів найбільш поширених захворювань у пульмонології, гастроентерології, кардіології, гематології, нефрології, ревматології, ендокринології;

- визначення плану обстеження хворого та інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених захворюваннях у пульмонології, гастроентерології, кардіології, гематології, нефрології, ревматології, ендокринології та їх ускладненнях;

- ознайомлення з сучасними принципами тактики ведення (рекомендації стосовно режиму, дієти, лікування, реабілітаційні заходи), немедикаментозного і медикаментозного лікування хворих з найбільш поширеними захворюваннями у пульмонології, гастроентерології, кардіології, гематології, нефрології, ревматології, ендокринології;

- ознайомлення з принципами діагностики та надання медичної допомоги при невідкладних станах у пульмонології, гастроентерології, кардіології, гематології, нефрології, ревматології, ендокринології ;

- формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Метою вивчення змістового модуля 2 «Хірургічні хвороби» оволодіння систематизованими знаннями з будови тіла людини; основами клінічного обстеження хірургічних хворих; знайомство з принципами хірургічних методів лікування і семіотикою основних видів хірургічних захворювань; обґрунтованого формування клінічного діагнозу і визначення подальшої тактики лікування, здобуття та поглиблення знань, вмінь, навичок в хірургії, необхідних у професійній діяльності, які встановлені на основі освітньо-професійної програми спеціаліста.

Основними завданнями вивчення змістового модуля 2 «Хірургічні хвороби» є:

- формування професійних навичок та вмінь щодо алгоритму огляду пацієнтів ґрунтуючись на принципах анатомії, фізіології, патофізіології та особливостях вікового розвитку людини;

- важливості ідентифікації ключових симптомів і синдромів на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах;

- вміти обґрунтовувати і формулювати попередній та клінічний діагнози найбільш поширених захворювань,

- визначення плану обстеження хворого, інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних досліджень принципи лікування.

- формування комунікативні навички та уміння працювати у команді;

- мотивування студентів до високого рівня медичної підготовки, закладаючи студентам фундамент компетенцій для прийняття рішення щодо

рятування життя.

Компетентності та результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

Інтегральна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності ерготерапевта з відновлення активності та участі осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, які стосуються ментальних, сенсорних, нейром'язовоскелетних, кардіореспіраторних та інших функцій організму.

Спеціальні:

СК 02. Здатність інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології та патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, що впливають на заняттєву активність та участь осіб різних вікових та нозологічних груп.

СК 03. Здатність аналізувати і враховувати у практичній діяльності вплив особистих факторів, функцій і структур організму та факторів середовища на заняттєву активність та участь.

Програмні результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

ПРН 02. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань та застережень для безпечної та ефективної професійної практики.

ПРН 04. Аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь.

Результати навчання для змістового модуля 1 «Внутрішні хвороби»:

по завершенню вивчення модуля здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- етіологічні та патогенетичні чинники найбільш поширених захворювань органів дихальної, травної, серцево-судинної, ендокринної, кровотворної систем, захворювань нирок та системних хвороб сполучної тканини;
- різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань органів дихальної, травної, серцево-судинної, ендокринної, кровотворної систем, захворювань нирок та системних хвороб сполучної тканини;
- тактику ведення (рекомендації щодо режиму, дієти, лікування, реабілітаційних заходів), немедикаментозне та медикаментозне лікування, в

тому числі прогноз-модифікуюче, найбільш поширених захворювань органів дихальної, травної, серцево-судинної, ендокринної, кровотворної систем, захворювань нирок і системних хвороб сполучної тканини та їх ускладнень;

- прогноз та працездатність хворих із найбільш поширеними захворюваннями органів дихальної, травної, серцево-судинної, ендокринної, кровотворної систем, захворюваннями нирок та системними хворобами сполучної тканини.

вміти:

- проводити опитування та фізикальне обстеження хворих із основними захворюваннями органів дихальної, травної, серцево-судинної, ендокринної, кровотворної систем, захворюваннями нирок і системними хворобами сполучної тканини та аналізувати їх результати;
- аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених захворювань органів дихальної, травної, серцево-судинної, ендокринної, кровотворної систем, захворювань нирок, системних хвороб сполучної тканини, застосовувати опитувальники та шкали для оцінки стану здоров'я людини в процесі фізичної терапії та ерготерапії;
- скласти план обстеження хворого, аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при найбільш поширених захворюваннях органів дихальної, травної, серцево-судинної, ендокринної, кровотворної систем, захворюваннях нирок і системних хворобах сполучної тканини та їх ускладненнях;
- проводити діагностику найбільш поширених захворювань органів дихальної, травної, серцево-судинної, ендокринної, кровотворної систем, захворювань нирок і системних хвороб сполучної тканини; застосовувати опитувальники та шкали для оцінки стану здоров'я людини в процесі фізичної терапії та ерготерапії;
- визначати показання та протипоказання до застосування методів лікування і реабілітації та скласти стратегію і тактику фізичної терапії та ерготерапії з урахуванням медикаментозного та інших методів лікування;
- застосовувати методи оцінки результатів лікування та реабілітації, інтерпретувати отримані результати;
- дотримуватися морально-деонтологічних принципів медичного фахівця та принципів професійної субординації.

Результати навчання для змістового модуля 2 «Хірургічні хвороби»:

по завершенню вивчення модуля здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- сучасні концепції вітчизняної і зарубіжної теоретичної і практичної хірургії;
- основні принципи організації хірургічної допомоги населенню України;

- основи організації раціонального режиму і лікування хірургічного хворого;
- загальні елементи догляду за хірургічними хворими;
- теоретичні аспекти про перев'язочний матеріал і способи його застосування;
- теоретичні основи сучасної антисептики;
- класифікацію, клінічні прояви, наслідки кровотечі, методи тимчасової і кінцевої зупинки кровотечі;
- теоретичні і практичні аспекти трансфузії препаратів донорської крові та кровозамінників;
- основи реаніматології, клінічні прояви термінальних станів, їх діагностику, стадії і заходи при проведенні серцево-легеневої реанімації;
- загальні питання травматології, онкології та трансплантології;
- засоби і способи транспортної іммобілізації;
- теоретичні аспекти про рани і рановий процес, лікування ран;
- загальні питання хірургічної та ВІЛ-інфекції;
- клініку, діагностику та лікування окремих гнійно-запальних захворювань м'яких тканин, сухожилків, кісток та суглобів;
- методику обстеження хворого, особливості обстеження хворого з хірургічною патологією;
- структуру медичної карти стаціонарного хворого.

вміти:

- накладати бинтову пов'язку на різні ділянки тіла;
- вибирати засіб для транспортної іммобілізації, накладати шину Крамера, Дітерікса;
- організувати відповідні санітарно-епідемічні умови для різних приміщень хірургічного відділення;
- застосувати способи тимчасової зупинки кровотечі, вибирати спосіб для кінцевої зупинки кровотечі;
- діагностувати різноманітні травматичні пошкодження;
- надавати першу медичну допомогу при різноманітних травматичних пошкодженнях;
- вибрати засоби для місцевого застосування при лікуванні ран в залежності від стадії ранового процесу;
- скласти лікувальну програму при різних інфекційних хірургічних захворюваннях;
- проводити збір анамнезу та об'єктивне обстеження хірургічного хворого;
- оформити карту стаціонарного хворого для пацієнта з хірургічною патологією.

Тематичний план лекцій із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Внутрішні хвороби		
1.	<p>Сучасні методи обстеження в клініці внутрішньої медицини.</p> <p>Визначення основних клінічних симптомів та синдромів в пульмонології, гастроентерології, кардіології, гематології, нефрології, ревматології. Основні лабораторні (загально-клінічні, біохімічні, імуноферментні) та інструментальні (ендоскопічні, ультрасонографічні, рентгенологічні) методи обстеження в клініці внутрішньої медицини.</p>	2
2.	<p>Хронічні гастрити. Виразкова хвороба та інші виразки шлунку та дванадцятипалої кишки. Хронічний холецистит та функціональні біліарні порушення. Жовчнокам'яна хвороба. Хронічний панкреатит.</p> <p>Визначення, етіологія та патогенез хронічних гастритів. Роль H. pylori. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Значення ендоскопічного (з морфологією) дослідження. Ускладнення. Сучасні підходи до лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.</p> <p>Визначення. Етіологія, патогенез. Значення інфекції, порушень моторики та дисхолії у розвитку хронічного холециститу, холангіту. Класифікація. Особливості клінічного перебігу. Лабораторні та інструментальні методи діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення жовчнокам'яної хвороби. Лікування. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.</p>	2
3.	<p>Хронічна хвороба нирок.</p> <p>Визначення. Етіологічні фактори. Патогенез уражень органів та систем, їх клінічні прояви. Класифікація. Клінічні прояви та зміни лабораторних показників залежно від стадії. Діагностика та ускладнення. Основні принципи лікування залежно від стадії та ренопротекція. Нирковозамісна терапія: гемодіаліз, трансплантація нирок. Показання та протипоказання до</p>	2

	нирковозамісної терапії, ускладнення. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	
4.	Сучасні стандарти ведення хворих з бронхообструктивними захворюваннями. Визначення хронічного обструктивного захворювання легень та бронхіальної астми. Значення паління, екологічних, професійних факторів та інфекції у розвитку хронічного обструктивного захворювання легень. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	2
5.	Ішемічна хвороба серця. Артеріальна гіпертензія. Визначення. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Особливості клінічного перебігу і діагностики різних варіантів стабільної стенокардії. Ускладнені та неускладнені гіпертензивні кризи, особливості лікувальної тактики. Диференційована терапія. Первинна і вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	2
6.	Анемії. Гемобластози. Визначення. Сучасні погляди на етіологію та патогенез. Класифікація. Особливості клініки та лабораторної діагностики. Ускладнення. Основні принципи лікування різних форм анемії, гострих та хронічних лейкозів. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	2
Разом		12

Тематичний план лекцій

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
	Змістовий модуль 2. Хірургічні хвороби	
1	Введення в хірургію. Хірургія як наука. Короткий нарис з історії хірургії. Вітчизняні і закордонні хірургічні школи. Питання професійної етики і деонтології. Правові та юридичні аспекти діяльності хірурга. Антисептика. Історична довідка. Шляхи розповсюдження екзогенної і ендогенної інфекції. Види антисептики. Характеристика антисептичних засобів та способів їх застосування.	2
2	Кровотеча. Класифікація. Причини виникнення кровотеч. Крововтрата. Зміни в організмі при гострій крововтраті.	2

	Клінічні ознаки та діагностика різних кровотеч. Визначення кількості втраченої крові. Тимчасова та кінцева зупинка кровотечі.	
3	Анестезіологія. Різновиди місцевого знеболення та наркозу. Покази та протипокази до застосування різних способів місцевого і загального знеболення. Ускладнення місцевої і загальної анестезії, їх профілактика і лікування Реаніматологія. Історичні аспекти. Термінальні стани: клініка, діагностика. Діагностика смерті. Етапи проведення реанімаційних заходів за Сафаром. Елементарна підтримка життя, її значення, алгоритм проведення.	2
4	Травма та травматизм. Рани: класифікація, клінічні ознаки, діагностика. Травматичні ушкодження м'яких тканин, кісток, суглобів, черепа, живота, грудної клітки: клінічні ознаки, діагностика, надання першої медичної допомоги, принципи лікування. Переломи та вивихи. Політравма. Синдром тривалого стиснення. Рановий процес. Типи загоєння рани. Профілактика ранової інфекції. Лікування ран.	2
5	Гострі гнійні захворювання шкіри, підшкірної основи, фасцій, м'язів, клітковинних просторів, лімфатичних судин і вузлів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Гострі гнійні захворювання кісток, суглобів, серозних порожнин, кисті і пальців. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	2
6	Анаеробна неклостридіальна і клостридіальна інфекція (газова гангрена). Гостра хірургічна специфічна інфекція (правець). Етіологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Некроз, гангрена, виразка, нориця, стороннє тіло: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.	2
Разом:		12

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Внутрішні хвороби		
1.	Симптоми та синдроми в клініці внутрішніх хвороб. Основні клінічні симптоми та синдроми хвороб органів дихання, серцево-судинної системи, органів травлення, захворювань нирок, системи крові, ендокринної системи, системних хвороб сполучної тканини.	2

2.	<p>Хронічне обструктивне захворювання легень. Бронхіальна астма.</p> <p>Визначення. Етіологія, особливості патогенезу. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Ускладнення. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.</p>	2
3.	<p>Пневмонії.</p> <p>Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Ускладнення (гострий респіраторний дистрес-синдром, деструкція легеневої тканини, гостра дихальна недостатність та інші). Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.</p>	2
4.	<p>Артеріальна гіпертензія.</p> <p>Визначення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічні прояви та дані додаткових методів дослідження. Ускладнення. Немедикаментозне та медикаментозне лікування. Ускладнені та неускладнені гіпертензивні кризи, особливості лікувальної тактики. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.</p>	4
5.	<p>Ішемічна хвороба серця.</p> <p>Визначення. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Особливості клінічного перебігу і діагностики різних варіантів стабільної стенокардії. Диференційована терапія різних форм ІХС. Первинна і вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.</p>	2
6.	<p>Гострі форми ішемічної хвороби серця.</p> <p>Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Особливості клінічного перебігу і діагностики гострого коронарного синдрому з елевацією сегменту ST та без елевації сегменту ST, нестабільної стенокардії, гострого інфаркту міокарда. Ускладнення гострого інфаркту міокарда (гостра лівошлуночкова недостатність, порушення ритму і провідності серця, розрив міокарда, гостра аневризма серця, післяінфарктний синдром Дреслера та ін.). Діагностика. Основні принципи лікування. Реабілітація. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.</p>	2

7.	Порушення серцевого ритму. Визначення. Етіологія. Класифікація. Електрофізіологічні механізми аритмій (екстрасистолії, фібриляції та тріпотіння передсердь, суправентрикулярної та шлуночкової тахікардії, фібриляції та тріпотіння шлуночків). Клініка, ЕКГ-діагностика. Ускладнення. Медикаментозні та немедикаментозні методи лікування. Роль електроімпульсної терапії. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	2
8.	Ревматична хвороба, ревматоїдний артрит, склеродермія, системний червоний вовчак. Визначення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічні прояви та дані додаткових методів дослідження. Ускладнення. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	4
9.	Функціональна диспепсія. Гастроєзофагеальна рефлексна хвороба. Визначення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Ерозивна та неерозивна ГЕРХ. Клінічні прояви залежно від варіанту та стадії. Дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Ускладнення. Диференційована терапія. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.	2
10.	Хронічний гастрит. Пептична виразка шлунку та дванадцятипалої кишки. Визначення, етіологія та патогенез хронічних гастритів. Роль <i>H. pylori</i> . Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Значення ендоскопічного (з морфологією) дослідження. Ускладнення. Сучасні підходи до лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	2
11.	Хронічний холецистит та функціональні захворювання жовчовивідних шляхів. Визначення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Особливості клінічного перебігу. Лабораторні та інструментальні методи діагностики. Ускладнення. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	2
12.	Хронічні панкреатити. Визначення. Значення різних етіологічних факторів. Патогенез. Класифікація. Особливості клінічного перебігу, діагностики та диференціальної діагностики залежно від форми та локалізації	2

	патологічного процесу. Методи дослідження при діагностиці панкреатиту. Ускладнення. Диференційоване лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	
13.	Хронічні гепатити. Цирози печінки. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Методи діагностики. Аутоімунний гепатит, токсичний (медикаментозний) гепатити. Алкогольна хвороба печінки. Основні клініко-біохімічні синдроми. Особливості клінічного перебігу та діагностики окремих форм. Ускладнення. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	2
14.	Хронічна хвороба нирок. Хронічний гломерулонефритом, хронічний пієлонефритом. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви та особливості окремих морфологічних форм. Діагностика. Ускладнення. Основні принципи лікування з урахуванням морфологічної форми та клінічного перебігу. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	2
15.	Анемії. Гострі та хронічні гемобластози. Визначення. Сучасні погляди на етіологію та патогенез. Класифікація. Особливості клініки та лабораторної діагностики. Ускладнення. Основні принципи лікування різних форм анемій, гострих та хронічних лейкозів. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	2
16.	Цукровий діабет I та II тип. Захворювання щитоподібної залози Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви, критерії діагнозу. Ускладнення. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії. Прогноз та працездатність.	2
	Разом	36

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
	Змістовий модуль 2. Хірургічні хвороби	

1	Введення в хірургію. Хірургія як наука. Короткий нарис з історії хірургії. Вітчизняні і закордонні хірургічні школи. Питання професійної етики і деонтології.	2
2	Асептика та антисептика. Види антисептики. Характеристика основних груп антисептичних засобів та основні способи їх застосування.	2
3	Десмургія. Визначення. Правила накладання та типи бинтових пов'язок. Типові пов'язки на верхню кінцівку, голову, шию, грудну клітку. Пов'язки на живіт, промежину, нижню кінцівку.	2
4	Хірургічна операція. Класифікація хірургічних операцій. Етапи хірургічного втручання. Передопераційна підготовка хворого та ведення післяопераційного періоду. Поняття паліативної хірургії.	2
5	Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової та кінцевої зупинки кровотечі Гемотрансфузія. Визначення груп крові за системами АВО та Rh- фактор. Проби на індивідуальну сумісність за системами АВО та Rh-фактор, біологічна проба	2
6	Місцеве знеболювання. Види. Показання, протипоказання, ускладнення. Наркоз. Інгаляційний і неінгаляційний наркоз. Показання та протипоказання. Ускладнення та їх профілактика.	2
7	Реаніматологія: термінальні стани; клінічна смерть; базова серцево- легенева реанімація.	2
8	Закриті пошкодження м'яких тканин: забій, струс, розрив. Клініка, діагностика закритих пошкоджень м'яких тканин, перша медична допомога, принципи лікування.	4
9	Переломи і вивихи: класифікація; клінічні прояви; діагностика; перша медична допомога; принципи лікування. Транспортна іммобілізація. Гіпсова техніка.	2
10	Рани, визначення, класифікація. Структура рани та перебіг ранового процесу. Особливості сучасної вогнепальної рани та мінно-вибухових ушкоджень. Принципи лікування ран.	2
11	Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: фурункул, карбункул, гідраденіт, мастит, парапроктит, бешиха	2
12	Некрози, гангрена, виразки, нориці. Причини виникнення. Клінічні прояви, діагностика, лікування.	2
13	Опіки: класифікація, клініка. Перша допомога при різних видах опіку Ураження світловим випромінюванням ядерного вибуху. Опіки, викликанні запалювальними сумішами.	2
14	Відмороження. Класифікація. Механізм ураження. Клінічні ознаки. Перша медична допомога та лікування. Електротравма: механізм ураження електричним струмом; клінічні ознаки;	2

	діагностика; перша медична допомога та її особливості.	
15	Облітеруючий атеросклероз. Тромбоз, емболія. Тромбофлебіт, флеботромбоз. Варикозне розширення вен.	2
16	Гостра хірургічна патологія органів черевної порожнини	2
17	ПМК	2
Разом		36

Самостійна робота

№ п/п	Зміст	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Внутрішні хвороби		
1	Підготовка до практичних занять за темами – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	20
2	Підготовка до підсумкового модульного контролю	4
3	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять	18
3.1	Хронічні захворювання тонкої кишки: целиакія та інші ентеропатії. Визначення. Етіологія, патогенез. Роль непереносимості компонентів їжі, імунних факторів і ензимопатій (несприйняття лактози, фруктози, галактози та ін.). Синдроми мальабсорбції та мальдигестії. Діагностика. Ускладнення. Принципи терапії.	2
3.2	Синдром подразненої кишки. Синдром подразненої кишки, визначення.. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви різних варіантів. Римські діагностичні критерії. Основні принципи лікування різних форм.	2
3.3	Хронічні захворювання товстої кишки: неспецифічний виразковий коліт, хвороба Крона. Неспецифічний виразковий коліт та хвороба Крона: визначення, етіологія та патогенез. Класифікація. Особливості клінічного перебігу залежно від ступеня активності, тяжкості і фази перебігу. Лабораторна та інструментальна діагностика. Критерії діагнозу. Кишкові та позакишкові ускладнення та захворювання, асоційовані з запальними захворюваннями кишки (токсична дилатація, перфорація, склерозуючий холангіт, спондиліт, артрити, дерматози, увеїти та ін.). Лікування.	2
3.4	Гемофілії та тромбоцитопенічна пурпура.	2

	Визначення. Етіологія та патогенез, основні клінічні синдроми. Діагностика та основні принципи лікування. Профілактика кровотеч.	
3.5	Плеврити та плевральний випіт. Визначення. Етіологічні фактори. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Ускладнення. Показання до плевральної пункції та дренування плевральної порожнини. Принципи терапії.	2
3.6	Інфекційно-деструктивні захворювання легень. Визначення. Фактори, які сприяють розвитку бронхоектатичної хвороби, абсцесу та гангрени легень. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Принципи лікування.	2
3.7	Хронічна серцева недостатність. Визначення. Основні причини. Патогенез порушень центральної та периферичної гемодинаміки при різних формах (лівих та правих відділів серця). Роль нейрогуморальної активації та ремоделювання серця. Класифікація. Клінічні прояви та їх особливості залежно від варіанту (систолічний, діастолічний), стадії та функціонального класу. Діагностика. Значення ехокардіографії. Принципи лікування.	4
3.8	Порушенням провідності серця. Визначення. Етіологія. Класифікація. Клініка та ЕКГ-діагностика синоатріальних, атріовентрикулярних блокад та блокад ніжок пучка Гіса. Тактика при гострих та хронічних порушеннях провідності.	2
Разом		42

Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль 2 Хірургічні хвороби		
1	Підготовка до практичних занять за темами – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	20
2	Підготовка до підсумкового модульного контролю	4
3	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять	18
3.1	Вчення про групи крові. Визначення груп крові за	6

	системами АВО та Rh- фактор. Проби на індивідуальну сумісність за системами АВО та Rh-фактор, біологічна проба	
3.2	Загальні питання хірургічної інфекції. Місцева та загальна реакція організму. Методи діагностики і загальні принципи лікування. ВІЛ інфекція в хірургії.	6
3.3	Гостра специфічна інфекція. збудники, особливості клінічної симптоматики і перебігу, принципи лікування. Анаеробна газова гангрена. Пращець.	6
	Разом	42

Індивідуальні завдання

- огляд наукової та методичної літератури відповідно до тематики лекцій, практичних занять;
- написання рефератів;
- участь у науково-дослідній роботі;
- підготовка наукових доповідей на студентські наукові конференції.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового контролю:

1. Основні симптоми та синдроми захворювань органів дихання.
2. Основні симптоми та синдроми захворювань серцево-судинної системи.
3. Основні симптоми та синдроми захворювань травної системи.
4. Основні симптоми та синдроми захворювань нирок.
5. Основні симптоми та синдроми захворювань системи крові.
6. Основні симптоми та синдроми захворювань ендокринної системи.
7. Основні симптоми та синдроми системних хвороб сполучної тканини.
8. Визначення, етіологія, особливості патогенезу та класифікація, клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження бронхіальної астми. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
9. Визначення, етіологія, особливості патогенезу хронічного обструктивного захворювання легень. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
10. Визначення, етіологія та патогенез, класифікація пневмоній. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
11. Визначення, етіологія, особливості патогенезу та класифікація артеріальної гіпертензії. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
12. Визначення, етіологія та патогенез, класифікація ішемічної хвороби серця.

- Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
13. Визначення, етіологія, особливості патогенезу та класифікація ішемічної хвороби серця. Особливості діагностики гострих та хронічних форм. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 14. Визначення, етіологія, особливості патогенезу та класифікація порушень серцевого ритму.
 15. Клінічний перебіг, ЕКГ-діагностика аритмій. Медикаментозні та немедикаментозні методи лікування.
 16. Клінічні прояви та дані додаткових методів дослідження ревматичної хвороби серця. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 17. Визначення, етіологія, особливості патогенезу та класифікація склеродермії. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 18. Визначення, етіологія, патогенез та класифікація системного червоного вовчаку. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 19. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 20. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація функціональної диспенсії. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 21. Визначення, етіологія та патогенез хронічних гастритів. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 22. Визначення, етіологія та патогенез пептичної виразки шлунку та дванадцятипалої кишки. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 23. Визначення, етіологія та патогенез, класифікація хронічного холециститу. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 24. Визначення, етіологія та патогенез, класифікація функціональних захворювань жовчовивідних шляхів. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 25. Визначення, етіологія та патогенез, класифікація хронічного панкреатиту. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 26. Визначення, етіологія та патогенез, класифікація хронічних гепатитів.

- Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
27. Визначення, етіологія та патогенез, класифікація цирозів печінки. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 28. Визначення, етіологія, патогенез та класифікація хронічного гломерулонефриту. Особливості діагностики. Основні принципи лікування.
 29. Визначення, етіологія, патогенез та класифікація хронічного пієлонефриту. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 30. Визначення, етіологічні фактори, патогенез, особливості клінічної картини, лабораторної діагностики, основні принципи лікування анемії. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 31. Визначення, етіологія, особливості патогенезу гострих лейкозів. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 32. Визначення, етіологія, особливості патогенезу та класифікація хронічних лейкозів.
 33. Визначення, етіологія та патогенез, класифікація цукрового діабету. Особливості діагностики. Основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 34. Клінічні прояви гіпертиреозу та гіпотиреозу, особливості діагностики, ускладнення та основні принципи лікування. Первинна та вторинна профілактика в ерготерапії.
 35. Десмургія - поняття. Розвиток десмургії. Матеріали, які застосовуються в десмургії. Основні типи пов'язок на голову, кінцівки, тулуб та промежину
 36. Антисептика. Суть методу, основні види.
 37. Асептика. Визначення. Профілактика повітряно-краплинної інфекції. Методи контролю за стерильністю.
 38. Передстерилізаційна підготовка інструментів і методи їх стерилізації.
. Основні принципи організації роботи в операційній та перев'язочній.
 39. Хірургічна операція. Класифікація в залежності від строку і об'єму виконання.
 40. Особливості підготовки хворих до планових і термінових операцій.
 41. Передопераційний період. Визначення, основні задачі діагностичного етапу. Післяопераційний період. Визначення, задачі.
 42. Профілактика та лікування пролежнів.
 43. Кровотеча. Визначення. Класифікація.
 44. Тимчасові методи зупинки кровотечі. Правила накладання джгута
 45. Сучасні правила переливання крові. Порядок дій лікаря при переливанні крові.

46. Механізм дії перелитої крові. Макроскопічна оцінка придатності крові до переливання
47. Показання до переливання крові. Протипоказання до переливання крові.
48. Ускладнення при переливанні крові механічного характеру
49. Місцеве знеболення. Класифікація. Показання, протипоказання.
50. Способи місцевого знеболення, новокаїнові блокади.
51. Провідникова анестезія. Можливі ускладнення. Перідуральна анестезія, техніка проведення. Можливі ускладнення. Спинномозкова анестезія, техніка проведення. Можливі ускладнення. Епідуральна анестезія. Техніка проведення. Можливі ускладнення.
52. Загальне знеболення, визначення. Основні методи загального знеболення.
53. Обморок, колапс .Клініка, діагностика. Перша допомога.
54. Основні принципи реанімації. Базова серцево-легенева реанімація
55. Показання, протипоказання до проведення та зупинки реанімаційних заходів.
56. Показання і техніка проведення штучної вентиляції легень і непрямого масажу серця.
57. Класифікація ран, клінічні ознаки.
58. Фази (стадії) ранового процесу.
59. Первинна хірургічна обробка рани.
60. Лікування ран
61. Забій, розтягнення, розриви м'яких тканин. Клініка, діагностика, лікування.
62. Пошкодження грудної клітини. Закриті пошкодження черепа – струс, забій, здавлення. Клініка, діагностика, лікування
63. Переломи. Класифікація, клініка, діагностика.
64. Перша допомога при переломах. Імобілізація, транспортування.
65. Лікування переломів.
66. Вивихи. Механізм виникнення. Класифікація. Методи лікування.
67. Опіки, класифікація в залежності від ступеню пошкодження. Методи визначення глибини опіку.
68. Методи визначення площі опікової поверхні шкіри. Місцеве лікування опіків. Особливості формування рубців пори опіках
69. Загальні принципи лікування опікової хвороби.
70. Електротравма, особливості впливу на організм людини. Перша допомога при дії електричного струму.
71. Відмороження, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
72. Некрози, гангрена, виразки, нориці
73. Фурункул. Карбункул, етіологія, патогенез, діагностика, лікування.
74. Абсцес. Флегмона, клініка, діагностика, лікування.
75. Гідраденіт. Лімфангіт, лімфаденіт. Причини, клініка, діагностика

76. Бешиха. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, лікування.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

1. Оцінювати скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя.
2. Оцінювати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція, вгодованість) та оцінювати зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару), проводити пальпація лімфатичних вузлів, щитоподібної та молочних залоз, обстежувати стан кістково-язової системи та суглобів.
3. Оцінювати стан органів дихання (огляд грудної клітки, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легень).
4. Оцінювати стан системи органів кровообігу (огляд і пальпація ділянки серця та судин, перкусія меж серця, аускультация серця і судин).
5. Оцінювати стан органів травлення (огляд, поверхнева та глибока пальпація, перкусія).
6. Оцінювати стан сечової системи (огляд, пальпація та перкусія нирок).
7. Формулювати клінічний діагноз захворювання.
8. Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень.
9. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань.
10. Визначати необхідний режим і дієту для хворого.
11. Визначати принципи та характер лікування (консервативного чи оперативного).
12. Визначати тактику вторинної профілактики хворих, які підлягають диспансерному нагляду.
13. Накласти пов'язку "чепчик"
14. Накласти пов'язку Гіппократа.
15. Накласти пов'язку на потилицю.
16. 4. Накласти пов'язку на обидва ока.
17. Накласти пов'язку "вуздечка".
18. Накласти пращеподібну пов'язку.
19. Накласти пов'язку Дезо.
20. Накласти пов'язку Вельпо.
21. Накласти пов'язку на молочну залозу.
22. Накласти колоскову пов'язку на плечовий суглоб.
23. Накласти "черепашову" пов'язку на ліктьовий суглоб.
24. Накласти пов'язку "лицарська рукавичка".
25. Накласти пов'язку на кисть та пальці типа (рукавиця).
26. Визначити групу крові
27. Зупинити артеріальну кровотечу пальцевим притисканням.
28. Зупинити артеріальну кровотечу з передпліччя за допомогою джгута.
29. Проведення закритого масажу серця штучної вентиляції легень

30. Проведення транспортної іммобілізацію верхньої кінцівки.
31. Проведення транспортної іммобілізації нижньої кінцівки
32. Пальпація периферійних артеріальних судин (точки).
33. Проведення об'єктивного обстеження голови та шиї.
34. Проведення об'єктивного обстеження органів грудної клітки.
35. Проведення об'єктивного обстеження органів черевної порожнини.
36. Проведення об'єктивного обстеження опорно-рухового апарату, визначення абсолютної та відносної довжини кінцівок.

Методи навчання

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- тематичні дискусії;
- мозковий штурм;
- аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод);
- імітаційні завдання;
- презентації;
- тренінги;
- практичні.

Форми і методи оцінювання

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- перевірка сформованості практичних навичок;
- індивідуальний контроль;
- груповий контроль;
- самоконтроль.

Система поточного та підсумкового контролю

Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, доступності та зрозумілості методики оцінювання, з урахуванням індивідуальних можливостей здобувачів вищої освіти.

Контрольні заходи з дисципліни «Внутрішні та хірургічні хвороби» включають поточний та підсумковий контроль, які регламентуються

«Положенням про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті».

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять. Викладач оцінює успішність кожного здобувача вищої освіти відповідно до тематичного плану у формі усного опитування, виконання письмових завдань, тестових завдань, міні-кейсів.

Дисципліна «Внутрішні та хірургічні хвороби» оцінюється в формі підсумкового модульного контролю.

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК, екзамен, та традиційній чотирьохбальній оцінці.

Середній бал за поточну успішність (A)	Бали за поточну успішність з модуля (A * 24)	Бали за екзамен (A*24 + A*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	80	F/FX	2 незадовільно
2,1	50	84		
2,15	52	86		
2,2	53	88		
2,25	54	90		
2,3	55	92		
2,35	56	94		
2,4	58	96		
2,45	59	98		
2,5	60	100		
2,55	61	102		
2,6	62	104		
2,65	64	106		
2,7	65	108		
2,75	66	110		
3	72	122		
3,05	73	123		
3,1	74	124		
3,15	76	126		

3,2	77	128	D	4 добре	
3,25	78	130			
3,3	79	132			
3,35	80	134			
3,4	82	136			
3,45	83	138			
3,5	84	140			
3,55	85	142	C		
3,6	86	144			
3,65	88	146			
3,7	89	148			
3,75	90	150			
3,8	91	152			
3,85	92	154			
3,9	94	156			
3,95	95	158			
4	96	160			B
4,05	97	162			
4,1	98	164			
4,15	100	166			
4,2	101	168			
4,25	102	170			
4,3	103	172			
4,35	104	174			
4,4	106	176			
4,45	107	178			
4,5	108	180	A		
4,55	109	182			
4,6	110	184			
4,65	112	186			
4,7	113	188			
4,75	114	190			
4,8	115	192			
4,85	116	194			
4,9	118	196			
4,95	119	198			
5	120	200			

Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Внутрішні та хірургічні хвороби».
2. Силабус.
3. Тести для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти.

Рекомендована література

Базова

1. Внутрішні хвороби: підручник: у 2 ч. Ч. 1. Розділи 1–8 / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін.; за ред. Л.В. Глушка. – К.: ВСВ "Медицина", 2019. – 680 с.
2. Внутрішні хвороби: підручник: у 2 ч. Ч. 2. Розділи 9–24 / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін.; за ред. Л.В. Глушка. – К.: ВСВ "Медицина", 2019. – 584 с.
3. Основи внутрішньої медицини та фізичної реабілітації / за ред. Швед М.І. – К.: Укрмедкнига, 2021. – 412 с.
4. Загальна хірургія : підруч. для студентів вищ. навч. закл. МОЗ України / В. П. Андрущенко [та ін.] ; за ред.: Я. С. Березницького [та ін.] ; рец.: М. А. Каштальян, О. Ю. Іоффе, В. П. Польовий. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова книга, 2020. - 344 с. - (Національний підручник). - ISBN 978-966-382-847-3
5. Загальна хірургія: підручник/ П.О. Герасимчук, С.Й. Запорожан, І.М. Дейкало та ін.: за ред. проф. П.О. Герасимчука. – Тернопіль: ТНМУ «Укрмедкнига», 2020. – 696 с
6. Екстрена та невідкладна медична допомога. Том IV. Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі: підручник для студ. вищ. навч. закл./ Крилюк В.О. та ін. Київ: Ожива. 2020. 300с.

Допоміжна

1. Внутрішня медицина: порадник лікарю загальної практики: навчальний посібник / А.С. Свінціцький, О.О. Абрагамович, П.М. Боднар [та ін.]; за ред. А.С. Свінціцького. – К.: ВСВ «Медицина», 2014. – 1272 с.
2. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник / Ю.І. Децик, О.Г. Яворський, Є.М. Нейко та ін.; за ред. О.Г. Яворського. – 5-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 552 с.
3. Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів / За ред. Ю.М. Мостового. – 13-те вид., доп. – і перероб. Вінниця: ДП «Державна картографічна фабрика», 2020. – 582 с.
4. Кафедра фізичної та реабілітаційної медицини / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://int-med-one.pdmu.edu.ua/team>
5. Наукові та методичні здобутки співробітників кафедри внутрішньої медицини № 1 ПДМУ / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/50>.
6. Догляд за хворими. Практика: Підручник. — 3-тє вид., випр. / О.М. Ковальова, В.М. Лісовий, С.І.Шевченко, Т.В. Фролова. — К.: Медицина, 2015. — Амбулаторні хірургічні маніпуляції / за ред. Проф.. Польового В .П., Шкваровського І. В., Желіби М .Д. – Чернівці: Медуніверситет, 2018. – 252 с.
7. Десмургія : навчальний посібник / О. О. Виноградов, М. О. Ропасєва, О. І. Гужва, А. В. Радченко ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса

- Шевченка». – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. – 80 с.
8. Догляд за хворими. Практика: Підручник. — 3-тє вид., випр. / О.М. Ковальова, В.М. Лісовий, С.І.Шевченко, Т.В. Фролова. — К.: Медицина, 2015. — 488 с.
 9. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ.мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. -424 с.
 10. Невідкладні стани в хірургії. /Навчальний посібник для медичних ВНЗ I—III рівнів акредитації МОЗ України/ К. Бобак, А. Бобак, В. Киретов - Київ ВСВ «Медицина» - 2017 – 560 с.
 11. Онкологія : підручник / А. І. Шевченко, О. П. Колеснік, Н. Ф. Шевченко, О. М. Сидоренко, А. В. Каджоян, О. М. Левик, Є. І. Савченко, А. Ю. Полковніков ; за ред. А. І. Шевченка. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 488 с. ISBN 978-966-382-791-9

Розробники:

к.мед.н., асистент Ірина КУДРЯ,

к.мед.н., доцент Ярослав РИБАЛКА,

к.мед.н., доцент Віталій ДРАБОВСЬКИЙ